

अखेर डॉक्टरांचा संप मागे

मुंबई : मुंबई उच्च न्यायालयाच्या निर्देशानंतर निवासी डॉक्टरांच्या संघटनेने अखेर संप मागे घेण्याची घोषणा केली. त्यामुळे राज्यातील शासकीय रुग्णालयांमधील ओपीडी, आयपीडी, नियोजित शस्त्रक्रिया, प्रयोगशाळा सेवा आणि शैक्षणिक उपक्रम पुन्हा पूर्ववत सुरू होणार आहेत. दरम्यान, न्यायालयाच्या आदेशाचा सन्मान राखून संप मागे घेतला असला तरी सीसीएमपी पात्र डॉक्टरांच्या नोंदणीला असलेला विरोध कायम असून, त्यासाठी कायदेशीर मार्गाने आंदोलन सुरू राहील, अशी भूमिका एमएआरडीने स्पष्ट केली.

रायगड, नवी मुंबई, ठाणे, रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग

क्रुशीवल

२९ ऑगस्टला निर्णायक आंदोलन

छत्रपती संभाजीनगर : मराठा आरक्षण आंदोलनाचे नेते मनोज जरांगे पाटील यांनी राज्य सरकारवर कुणबी प्रमाणपत्रे रद्द करण्याचा कट रचल्याचा गंभीर आरोप केला. मराठा समाजाच्या तरुणांचे नुकसान करण्याचा प्रयत्न सुरू असून, पुरावे असतानाही प्रमाणपत्रे रद्द केली जात असल्याचा दावा त्यांनी केला. मंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे आणि सरकारवर टीका करत, आता मी जाईन, नाहीतर सरकार जाईल, असा इशारा त्यांनी दिला. तसेच, २९ ऑगस्ट रोजी निर्णायक आंदोलन छेडण्याची घोषणा करत सरकारने राजकारण न करता मराठा समाजाला न्याय द्यावा, अशी मागणी त्यांनी केली.

रायगड

शुक्रवार | दि. ७ ऑगस्ट २०२६ | अंक ६२ | पृष्ठे १० | किंमत ५ ₹

| आर. एन. आय. रजि. क्र. ४९९६३/७७ | RGD/016/2026-28 | krushival.in

SARASWATI EDUCATION SOCIETY'S TASGAONKAR GROUP OF INSTITUTES

SHAPE THE LEADERSHIP.

Web : www.tasgaonkartech.com Email : contact@tasgaonkartech.com

Rumours
don't build
carrier,
WE DO!!!

3 Campuses | 9 Institutions | 8,000+ Students | 3 Hospitals | 65 Acres of Lush Green Campus

OUR INSTITUTIONS

HEALTHCARE

- Raigad Hospital & Research Centre
- Dr. N. Y. Tasgaonkar Institute of Medical Science (M.B.B.S.)
- Dr. N. Y. Tasgaonkar College of Physiotherapy (NYTCP)
- Yadavrao Tasgaonkar Institute of Pharmacy (YTIP Degree) DTE Code : 03232
- Yadavrao Tasgaonkar Institute of Pharmacy (YTIP Diploma) DTE Code : 03232
- Jeevak Ayurveda Rugnalaya
- Sau. V. N. Tasgaonkar Ayurved Mahavidyalay & Sanshodhan Kendra
- Sau.Vandana N.Tasgaonkar College of Nursing (MUHS)
- Sau. Vandana N.Tasgaonkar School of Nursing GNM
- Raigad Homeopathic Hospital

TECHNICAL

- Yadavrao Tasgaonkar Institute of Engineering and Technology (YTIET) DTE Code : 03147
- Yadavrao Tasgaonkar College of Engineering & Management (YTCEM) DTE Code : 03220
- Yadavrao Tasgaonkar Polytechnic (YTP) DTE Code : 03282
- Yadavrao Tasgaonkar Public School (CBSE)
- Yadavrao Tasgaonkar Public School (Jr.Collge)

Campus Life...

- Well Equipped, Modern Auditorium with UFO facility for 250 person
- Volleyball Court, Olympic Size Swimming Pool, Basket Ball, Lawn Tennis Court etc.
- 20 Buses available for pick & drop facility from Bhivpuri Rd. Rly Stn, Panvel, Pen

FACILITIES WE PROVIDE

- Separate Hostel for Girls & Boys (410 Rooms)
- Well Qualified & Experienced Faculty
- Physical & Digital Library
- Well Equipped Laboratories
- 100% Placement Assistance
- Modern Auditorium with UFO Facility
- Olympic Size Swimming Pool
- Transportation Facility
- Cafeteria, Canteen & Student Mess
- Reading & Conference Rooms
- Government & Management Scholarships
- Volleyball Court, Basketball & Lawn Tennis
- Sports & Cultural Activities
- On-Campus Healthcare Facility
- High-Speed Wi-Fi Campus

Shaping Minds..
Transforming Futures
(Since 2003)
**TURN YOUR DREAMS
Into DEGREES**
Where ambition meets
Opportunity & success begins.

WHY CHOOSE TASGAONKAR?

Safe & Secure Campus Green & Eco-Friendly Environment
Industry-Institute Interaction,
Innovation & Entrepreneurship
Cell Value-Based Education

**ADMISSIONS OPEN
2026-2027**

OUR CAMPUSES

WELL CONNECTED TO MUMBAI THROUGH RAILWAY : Trains arrive at Bhivpuri Road Railway Station every half an hour.

Chandhai Campus : Dr. N. Y. Tasgaonkar Educational Complex, At. Chandhai, Post Nasrapur, Bhivpuri Road Station, Tal. Karjat, Dist. Raigad – 410201

Diksal Campus : Sau. Vandana N. Tasgaonkar Educational Complex, At Diksal, Post Koshane, Opp. Bhivpuri Station, Tal. Karjat, Dist. Raigad – 410201

Vadavali Campus : At.Vadavli, Po. Kadav, Tal. Karjat, Dist. Raigad - 410201

For Medical : 8983621211 | Enquiry : 8793661611, 7387089899, 8087481027, 8149679293 / 9763722256

सुनावणी पुढील आठवड्यात

नवी दिल्ली : शिवसेना कोणाची आणि धनुष्यबाण चिन्हावर कोणाचा अधिकार, या सत्तासंघर्षाशी संबंधित प्रकरणावर सर्वोच्च न्यायालयात गुरुवारी सलग दुसऱ्या दिवशी महत्त्वपूर्ण सुनावणी झाली. सत्यायाधीश सूर्यकांत, न्यायमूर्ती जॉयमल्या बागची आणि न्यायमूर्ती व्ही. मोहना यांच्या खंडपीठासमोर उद्भव ठाकरे गटाचे ज्येष्ठ वकील कपिल सिब्बल यांनी निवडणूक आयोग आणि महाराष्ट्र विधानसभा अध्यक्षीय भूमिकेवर आक्षेप घेत युक्तिवाद केला. या प्रकरणाची पुढील सुनावणी आता पुढील आठवड्यात होणार आहे.

रायगड

शुक्रवार । दि. ७ ऑगस्ट २०२६ । अंक ६२ । पृष्ठ १० । किंमत ५ ₹

रायगड, नवी मुंबई, ठाणे, रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग

तरुण तेजपालला दहा वर्षांचा कारावास

मुंबई : तहलका मासिकाचे माजी संपादक तरुण तेजपाल यांना सहकारी महिलेवरील बलात्कार प्रकरणात मुंबई उच्च न्यायालयाच्या गोवा खंडपीठाने दहा वर्षांच्या सक्तमजुरीची शिक्षा सुनावली आहे. तसेच २०२१ मध्ये गोवा सत्र न्यायालयाने दिलेला निर्दोष मुक्ततेचा निकाल रद्द करत त्यांना दोषी ठरविण्यात आले. हे प्रकरण नोव्हेंबर २०१३ मध्ये गोव्यातील थिंकफेस्ट कार्यक्रमादरम्यान घडले होते. कार्यक्रमासाठी आलेल्या एका पंचतारांकित हॉटेलमध्ये लिफ्टमध्ये दोन वेळा लैंगिक अत्याचार झाल्याचा आरोप पीडित महिलेने केला होता.

वेधिक

१.६० लाख

गोविंदांना विमासंरक्षण

मुंबई : दहीहंडी उत्सवात मानवी मनोरे रचताना होणाऱ्या अपघातांच्या पारवर्भूमीवर राज्य सरकारने यंदा राज्यातील १ लाख ६० हजार गोविंदांना विमा संरक्षण देण्याचा निर्णय राज्याच्या क्रीडा विभागाने घेतला आहे. दहीहंडीचे मनोरे रचताना अपघाती मृत्यू तसेच अपंगत्व आल्यास १० लाखांची मदत दिली जाणार आहे, त्याचप्रमाणे उपचारांसाठी १ लाखांची मदत जाहीर करण्यात आली आहे. मागील वर्षी १ लाख ५० हजार गोविंदांना विमा संरक्षण देण्यात आले होते. गोविंदा पथकांची वाढती संख्या लक्षात घेऊन यंदा आणखी १० हजार गोविंदांना विमा संरक्षण देण्यात आले आहे. यासंदर्भातील शासन निर्णय क्रीडा विभागाने गुरुवारी काढला.

एमडी ड्रग्सह

दोन तस्कर जेरबंद

पनवेल : खासघर पोलिसांनी अंमली पदार्थांची विक्री करणाऱ्या मोहम्मद अथर हुसैन शमशाद हुसैन अंसारी (२८) आणि अलतमीम अवैश सिद्दीकी (२०) या सराईत तस्करांना अटक केली आहे. पोलिसांनी या आरोपींकडून तब्बल १४.११ ग्रॅम वजनाचे मेफेट्रोन (एमडी) तसेच मोबाईल, इलेक्ट्रॉनिक वजनकाटा आणि रोकड असा एकूण ४.३३ लाख रुपये किमतीचा मुद्देमाल जप्त केला आहे. खासघर पोलिसांचे पथक सेक्टर-३५ एफ भागात गस्त घालत असताना साई सिम्पनी सोसायटीसमोर मोहम्मद हुसैन आणि अलतमीम सिद्दीकी संशयास्पदरित्या आढळून आले. त्यामुळे पोलिसांनी दोघांना ताब्यात घेऊन त्यांची झडती घेतली असता, हुसैन अंसारी याच्याजवळ

▶▶पान ५ वर

कारची ट्रेलरला

धडक; एकाचा मृत्यू

पनवेल : पनवेलजवळील नांदगाव पुलाजवळ भरधाव इको मोटारीने पुढील ट्रेलरला धडक दिल्याने मोटारीमधील सुशिल भायदे यांचा मृत्यू झाला. या अपघातानंतर ट्रेलरचालक घटनास्थळावरून फरार झाला असून, पनवेल शहर पोलिसांनी त्याच्याविरोधात गुन्हा दाखल करून शोध सुरू केला आहे. तक्रारदार शिवम ठाकूर (२६) हे मारुती को कारने पनवेलहून मुरुडकडे जात होते. त्यांच्या शेजारी सुशील भायदे बसले होते. नांदगाव पुलाजवळ पुढे जाणाऱ्या ट्रेलरचालकाने कोणतीही पूर्वसूचना न देता अचानक ब्रेक लावल्याने कार ट्रेलरवर आदळली. या धडकेत भायदे गंभीर जखमी झाले आणि काही वेळात त्यांचा मृत्यू झाला.

कृषीवर

घास रखडला, कारभार बिघडला!

रायगडातील शाळांना तीन महिन्यांपासून धान्यपुरवठा नाही

शिक्षण विभागाचा अनागोंदी कारभार चव्हाट्यावर 2,453 शाळा 82,930 विद्यार्थी

गणेश म्हाप्रळकर

। अंबेत ।

रायगड जिल्ह्यातील जिल्हा परिषद शाळांमध्ये शिक्षणाच्या हजारो विद्यार्थ्यांच्या पोषण आहाराचा प्रश्न गंभीर बनला आहे. शैक्षणिक वर्ष सुरू होऊन तब्बल तीन महिने उलटले, तरी जिल्ह्यातील २ हजार ४५३ शाळांपैकी एकाही शाळेला पोषण आहारासाठी लागणाऱ्या धान्याचा पुरवठा झालेला नाही. त्यामुळे ८२ हजार ९३० विद्यार्थ्यांच्या पोषणाचा प्रश्न ऐरणीवर आला असून शिक्षक, पालक आणि शाळा व्यवस्थापन समित्यांना लोकवर्गणीतून धान्य खरेदी

पोषण

आहाराचे

साहित्य मिळत नसल्याने आम्हाला मोठ्या अडचणीचा सामना करावा लागत आहे. विद्यार्थ्यांच्या आहार खंडित होऊ नये म्हणून शिक्षक, पालक आणि शाळा व्यवस्थापन समिती स्वतःच्या खिशातून पैसे खर्च करून धान्य खरेदी करत आहेत. शासनाने तातडीने साहित्य उपलब्ध करून द्यावे.

– पालक प्रतिनिधी

पोषण

आहार पुरवठ्यात नेमक्या कोणत्या त्रुटी आहेत, याची तातडीने माहिती घेणार आहे. हा प्रश्न जिल्हा परिषद सभागृहात उपस्थित करून संबंधित अडचणी दूर करण्यासाठी पाठपुरावा केला जाईल.

– बबन मन्वे, सभापती, पंचायत समिती, म्हसळा

पोषण

आहार योजनेंतर्गत विद्यार्थ्यांना तांदूळ, मूगडाळ, तूरडाळ, वाटाणा, सोयाबीन वडी, मसाले आदी साहित्य पुरविणे अपेक्षित आहे.

पोषण

आहाराबाबत तालुका स्तरावरून जिल्हा शिक्षण विभागाकडे तीन वेळा पत्रव्यवहार करण्यात आला आहे. मात्र, अद्याप साहित्याचा पुरवठा झालेला नाही. कोणताही विद्यार्थी पोषण आहारापासून वंचित राहू नये, अशा सूचना सर्व शाळांना दिल्या आहेत.

– नवनाथ साबळे, गटशिक्षणाधिकारी, म्हसळा

विद्यार्थ्यांचा

पोषण आहार सुरू ठेवला आहे, तर काही ठिकाणी दुकानदारांकडून उधारीवर साहित्य आणण्याची वेळ आली आहे.

विशेष म्हणजे, या गंभीर प्रश्नाकडे वारंवार लक्ष वेधूनही जिल्हा प्रशासन आणि शिक्षण विभागाकडून ठोस उपाययोजना करण्यात आलेली नसल्याचा आरोप होत आहे. एकीकडे विविध विकासकामांसाठी निधी उपलब्ध होत असताना विद्यार्थ्यांच्या मूलभूत पोषण आहारासाठी आवश्यक साहित्य उपलब्ध होत नसल्याने पालक आणि शिक्षकांमध्ये तीव्र नाराजी आहे.

मात्र, मार्च

महिन्यांतर जिल्ह्यातील शाळांना एकदाही साहित्य मिळाले नसल्याचा आरोप शिक्षकांकडून करण्यात येत आहे. परिणामी, अनेक शाळांमध्ये शिक्षक आणि ग्रामस्थांनी लोकवर्गणीतून धान्य गोळा करून

पळसदरीजवळ भीषण अपघात

। नेरळ । प्रतिनिधी ।

रायगड जिल्ह्यातील कर्जत-खोपोली (महामार्ग क्र. ५४८-अ) वरील पळसदरी येथील श्री स्वामी समर्थ मठाजवळ गुरुवारी सकाळी सुमारे आठच्या सुमारास वैनार कार आणि दुचाकीमध्ये झालेल्या भीषण अपघातात दुचाकीवरील एका महिलेचा जागीच मृत्यू झाला, तर दुचाकी चालक गंभीर जखमी झाला. या दुर्घटनेनंतर अपूर्ण रस्ता आणि अपुऱ्या सुरक्षाव्यवस्थेबाबत नागरिकांनी तीव्र संताप व्यक्त केला आहे. मिळालेल्या माहितीनुसार, खोपोलीतील ताकई परिसरातील मिठांचा गट माथेरानकडे जात होता.

▶▶पान ५ वर

डॉक्टरांच्या आंदोलनाला तीव्र वळण

। रायगड । प्रतिनिधी ।

राज्यातील आरोग्य व्यवस्थेशी संबंधित प्रलंबित प्रश्नांवरून डॉक्टरांच्या आंदोलनाने आता अधिक तीव्र स्वरूप धारण केले आहे. इंडियन मेडिकल असोसिएशन (IMA) महाराष्ट्र, महाराष्ट्र असोसिएशन ऑफ रेसिडेंट डॉक्टर्स (MARD), असोसिएशन ऑफ स्टेट मेडिकल इंटरन्स (ASMI) तसेच विविध स्पेशालिस्ट संघटनांनी आंदोलनात संयुक्तपणे सहभागी होण्याचा निर्णय घेतला आहे. या पारवर्भूमीवर आयएमए अलिबागतर्फे रायगड जिल्हाधिकाऱ्यांना निवेदन सादर करण्यात आले.

आयएमए अलिबागचे अध्यक्ष डॉ. विनायक पाटील यांच्या नेतृत्वाखाली डॉक्टरांच्या शिष्टमंडळाने शासनाने तातडीने हस्तक्षेप करून प्रलंबित मागण्यांवर सकारात्मक निर्णय घ्यावा, अशी मागणी केली. संयुक्त निवेदनानत

प्रलंबित मागण्यांचे जिल्हाधिकाऱ्यांना निवेदन

न्यायालयीन सुनावणीकडे लक्ष दरम्यान, डॉक्टरांच्या आंदोलनासंदर्भात महत्वाची घडामोड घडण्याची शक्यता असून, या प्रकरणाची मुंबई उच्च न्यायालयाने स्वतःहून दखल घेतल्याची माहिती डॉक्टर संघटनांमध्ये प्रसारित झाली आहे. दरम्यान, गुरुवारी होणाऱ्या सुनावणीवर राज्यातील डॉक्टर, रुग्ण आणि आरोग्य क्षेत्राचे लक्ष लागले होते. त्यानुसार न्यायालयाच्या निर्देशानंतर संप अखेर मागे घेण्यात आला आहे.

▶▶पान ५ वर

आरोग्यसेवा कोलमडली

उपजिल्हा रुग्णालयात डॉक्टरांची वाजवा

। माणगाव । प्रतिनिधी ।

मुंबई-गोवा महामार्गावरील अपघातग्रस्तांसह दक्षिण रायगड आणि शेजारील रत्नागिरी जिल्ह्यातील हजारो नागरिकांसाठी महत्वाचे असलेले माणगाव उपजिल्हा रुग्णालय तज्ज्ञ डॉक्टरांच्या तीव्र कमतरतेमुळे अडचणीत सापडले आहे. शासनाने १०० बेडचे अत्याधुनिक रुग्णालय उभारले असले, तरी उपचारासाठी आवश्यक असलेले तज्ज्ञ डॉक्टर उपलब्ध नसल्याने रुग्णांना दर्जेदार आरोग्यसेवा मिळत नसल्याची गंभीर बाब समोर आली आहे. रुग्णालयासाठी १५ कायमस्वरूपी तज्ज्ञ डॉक्टरांची पदे मंजूर असतानाही वैद्यकीय अधीक्षक, जनरल सर्जन, स्त्रीरोगतज्ज्ञ, भूलतज्ज्ञ, फिजिशियन, बालरोगतज्ज्ञ, अस्थिरोगतज्ज्ञ आणि दंततज्ज्ञ

यांसारखी महत्वाची पदे गेल्या दोन ते तीन वर्षांपासून रिक्त आहेत. परिणामी गंभीर रुग्णांवर तातडीने उपचार करणे कठीण होत आहे. नेत्रतज्ज्ञाची नियुक्ती असूनही त्यांची प्रतियुक्ती महाड उपजिल्हा रुग्णालयात करण्यात आल्याने माणगावच्या रुग्णांना त्या सेवेपासून वंचित राहावे लागत आहे. वैद्यकीय अधीक्षकाचे पदही रिक्त असून प्रभावी स्वरूपात कारभार सुरू आहे. अपघात विभागातील चार सीएमओ पदेही केवळ ११ महिन्यांच्या कारावर भरली गेली आहेत. रुग्णालयात ▶▶पान ५ वर

तळा शहरातील डम्पिंग ग्राऊंड धोकादायक

। तळा । प्रतिनिधी ।

तळा शहरातून कचरा टाकणे बंद झाले असले, तरी जुन्या डम्पिंग ग्राऊंडवरील वर्षानुवर्षे साचलेला कचरा अद्यापही तसाच पडून आहे. त्यामुळे या ठिकाणाहून दुर्गंधी पसरत असून, डास, माशा आणि विविध जंतूंचे प्रमाण वाढले आहे. परिणामी, परिसरातील नागरिकांच्या

आरोग्याला गंभीर धोका निर्माण झाला आहे. तळा नगरपंचायतीने घनकचरा व्यवस्थापन नियमानुसार शहरातील आंबेळी येथे नवीन ठिकाणी कचरा टाकण्यास सुरुवात केली आहे. मात्र, नवीन डम्पिंगची व्यवस्था झाली असली तरी जुन्या कचऱ्याच्या विल्हेवाटीचा प्रश्न अद्याप कायम

तळा शहरातील जुन्या डम्पिंग ग्राऊंडवरील कचरा उचलण्यासाठी स्वच्छ भारत अभियान २.० अंतर्गत दोन लाख रुपये मंजूर करण्यात आले आहेत. पावसाळा संपल्यानंतर तातडीने कचरा उचलण्याच्या कामाला सुरुवात करण्यात येणार आहे.

– राकेश पाटील, स्वच्छता निरीक्षक, तळा नगरपंचायत

आहे. जुन्या डम्पिंग ग्राऊंडवर प्लास्टिक, ओला कचरा तसेच वैद्यकीय कचरा एकत्रितपणे अनेक वर्षांपासून साचून राहिला आहे. पावसाळ्यात या ▶▶पान ५ वर

राख्यांच्या किमतीत दहा टक्क्यांनी वाढ साहित्य महागल्याने बहिणींच्या खिशाला कात्री

रक्षाबंधनावर महागाईचा फटका

। रायगड । जिल्हा प्रतिनिधी ।

भाऊ-बहिणींच्या अतूट प्रेमाचे प्रतीक असलेला रक्षाबंधनाचा सण अवघ्या काही दिवसांवर येऊन ठेपला असून, रायगड जिल्ह्यातील बाजारपेठा रंगीबेरंगी राख्यांनी सज्ज झाल्या आहेत. मात्र, यंदा या सणावर महागाईचे सावट पडले आहे. राखी तयार करण्यासाठी लागणाऱ्या कच्च्या मालाच्या दरात वाढ झाल्याने यंदा राख्यांच्या किमतीत सुमारे दहा टक्क्यांची वाढ झाली आहे. त्यामुळे बहिणींना राखी खरेदीसाठी यंदा अधिक खर्च करावा लागणार आहे. यंदा २८ ऑगस्ट रोजी

रक्षाबंधन साजरे होणार असून, जिल्ह्यातील शहरी व ग्रामीण भागातील बाजारपेठांमध्ये राखी विक्रीची दुकाने सजली आहेत. लहान मुलांपासून तरुणांपर्यंत सर्वांच्या पसंतीच्या विविध

बाजारात उपलब्ध राख्यांचे प्रकार

स्टोन राखी, खडा राखी, डबी राखी, लटकन, गोंडा राखी, मोर, स्वस्तिक, कासव, गणपती, जय श्रीराम, स्पायडरमॅन, मोटू-पतलू, घड्याळ, राखी, सिल्कर, प्लेटेड राखी.

आकर्षक राख्या बाजारात उपलब्ध झाल्या आहेत. स्टोन राखी, खडा राखी, डबी राखी, लटकन, गोंडा राखी, मोर, स्वस्तिक, कासव, गणपती, मेरे भैया, जय श्रीराम तसेच स्पायडरमॅन आणि मोटू-पतलू अशा विविध प्रकारांकराख्यांना यंदा विशेष मागणी आहे.

महागाईचा परिणाम

राख्यांच्या किमतीत सुमारे १० टक्के वाढ. कच्च्या मालाच्या दरात वाढ. मोती, मेटल व सजावटीचे साहित्य महागले. बहिणींना राखी खरेदीसाठी यंदा अधिक खर्च करावा लागणार.

विक्रेत्यांच्या म्हणण्यानुसार, मोती, मेटल, गोंडे आणि सजावटीच्या साहित्याच्या किमती वाढल्यामुळे राखी उत्पादन खर्चात मोठी वाढ झाली आहे. परिणामी, गतवर्षी पाच ते सहा रुपयांत मिळणाऱ्या अनेक राख्या यंदा अधिक दराेने विकल्या जात आहेत.

▶▶पान ५ वर

Shree Gopinath Mahadev Vedak Pratisthan's

G.M. VEDAK INSTITUTE OF TECHNOLOGY, TALA

APPROVED BY AICTE & DTE GOVT. OF MAHARASHTRA & AFFILIATED TO UNIVERSITY OF MUMBAI

CIVIL ENGINEERING

COMPUTER ENGINEERING

MECHANICAL ENGINEERING

ADMISSION OPEN

FIRST YEAR & DIRECT SECOND YEAR

www.gmvit.com

principal@gmvit.com

Dr. Dilip N. Jaiswal Principal 9022802204	Prof. S.N. Jadhav Admission Incharge 9022936458	Prof. K.P. Risbud Asst. Admission Incharge 8087898571	Prof. Jitesh Bhagat Asst. Admission Incharge 9021663422

At. Post & Taluka : Tala, Dist - Raigad, Maharashtra - 402111

कोकणाचे नष्टचर्य

शेतकऱ्यांच्या कर्जमाफीचा फायदा कोणत्या जिल्ह्यात किती लोकांना होणार आहे याची आकडेवारी मध्यंतरी जाहीर झाली. त्यानुसार, रायगड, रत्‍नागिरी, सिंधुदुर्ग यांमध्ये कर्जमाफी घेणाऱ्यांची संख्या जेमतेम काही हजार आहे. तर जेमतेम सिंधुदुर्गाइतकेच आकारमान असलेल्या जालना जिल्ह्यातून तब्बल एक लाख ७५ हजार शेतकरी यासाठी पात्र ठरले आहेत. शेजारच्या परभणीतून ७९ हजार तर लातूरमधून ५४ हजार शेतकरी माफी घेणार आहेत. अहिल्यानगरने तर विक्रम नोंदवलेला आहे. तिथे तब्बल १ लाख ९२ हजार शेतकरी कर्जे माफ करून घेणार आहेत. या शेतकऱ्यांमधील खरे गरजू किती आणि बनावट लाभार्थी किती हे ठरवणे अवघड आहे. आता राज्यातील १ लाख ४० हजार शेतकरी अपात्र ठरल्याचे सरकारने जाहीर केले आहे. त्यातले ९४ हजार प्रासिकर भरणारे तर इतर जवळपास ४६ हजार अन्य कारणांमुळे अपात्र ठरणारे असे आहेत. सरकारच्या तिजोरीत खडखडाट आहे व पाणी अगदी नाकातोडाशी जायची वेळ आली आहे, म्हणूनच यंदा इतके काटेकोर निकष लावण्यात आले. अन्यथा, हे शेतकरी देखील कर्जाची माफी घेऊन मोकळे झाले असते. पण मूळ मुद्दा त्याचा नाही. मूळ मुद्दा कोकण व इतर भागातील तफावतीचा आहे. इतर भागांमध्ये अवर्षण, दुष्काळ, शेतमातीचे भाव पडणे यांचा तीव्र फटका बसून मोठे नुकसान होते हे खरे आहे. त्या भागात गरिबीचे प्रमाणही अधिक आहे. कोकणाला मुंबईचा सहारा, आसरा, आधार सर्व काही आहे. त्यामुळे मुंबईतून बराच पैसा पूर्वापार कोकणात येतो. अलिकडे तेथे फळबागा योजनेतून आंब्याच्या व इतर फळांच्या बागा फुलल्या आहेत. तरीही हा एकूण नीतीमत्तेचा प्रश्न आहे. आजवर दुष्काळ किंवा अतिवृष्टीमुळे शेतीचे नुकसान झाले की इतर भागांना मोठी मदत मिळते. मात्र फयान किंवा अन्य कोणत्याही चक्रीवादळांनी कोकणाला कितीही झोडपले तरी इतकी तुटुपुंजी मदत केली जाते की ते पैसे घेणाऱ्यालाच लाज वाटावी. गेल्या वेळी सुपारी बागायतदारांना दोनशे-पाचशे मदतीचे चेक आल्याची उदाहरणे आहेत.

लाचारी नाही, राजकारण नाही

कोकणातील शेतकरी मुळात कर्जे घेण्याच्या फंदात पडत नाही. पडलाच तर तो अत्यंत नेमाने ती फेडून टाकतो. हे पूर्वी शरद पवार यांनीही अनेकदा जाहीरपणे सांगितले आहे. पण त्याच्या याच प्रामाणिकपणामुळे तो राजकारण्यांच्या उपयोगाचा ठरत नाही. नगरसारख्या भागामध्ये दोन लाख कर्ज प्रकरणे होतात याचे कारण तिथल्या राजकीय कार्यकर्त्यांचा त्यात फायदा असतो. याच भागात सहकारी बँका व पतपेढ्यांचे जाळे आहे. आधी या बँकांकडून कर्ज घ्यायला मदत करायची. नंतर ते माफ करायला मदत करायची. आणि हे करताना त्या तालुक्याचे दादा, तात्या, रावसाहेब आमदार किंवा नेते यांच्या उठसूठ पाया पडायला जायचे. त्यांना मोठे करायचे. मधल्या मध्ये आपलाही गाळा काढून घ्यायचा, असे हे सगळे राजकारण आहे. राजकीय नेत्यांच्या मेहरबानीची अशी गरज पडत असल्याने शेतकरी लाचार रहातात. कोकणात ही स्थिती कमी असते. त्यामुळे वारंवार राजकीय नेत्यांचे पाय धरायला लोक जात नाहीत. परिणामी इथे घाटावरच्या सारखे लाचारीवर आधारलेले राजकारणही उभे राहत नाही. अशा लोकांवर खात्रीशीर मतदार म्हणून भरवसा ठेवता येत नाही. कारण ते स्वतःच्या मनाने व मताने मतदान करण्याची शक्यता असते. यामुळे अशा न विसंबंता येण्यासारख्या कोकणाकडे आजवर राज्यातले राजकारणी व महाराष्ट्र सरकारने कायम दुर्लक्ष केले आहे. कर्जमाफीमध्ये राज्यातील सर्वात कमी म्हणजे तीन हजार शेतकरी सिंधुदुर्गातले आहेत. तर रत्‍नागिरी व रायगडमधले सात व सांडेसात हजार लोक आहेत. इतर जिल्ह्यांची सरासरी याच्या दुप्पट वा तिप्पट आहे. याचा अर्थ हे शेतकरी व यांचा एकूण शेती धंदा यातून राजकारण्यांना आपला लाभ करून घेण्याची शक्यता मर्यादित होते. याचे दृश्य परिणाम सर्वत्र दिसतात. कोकणाचा आजवर न झालेला विकास आणि मुंबई ते गोवा मार्गाचे रखडलेले काम ही त्याची ठळक उदाहरणे आहेत. मुंबई गोवा मार्गाचे रडगाणे गेल्या वीस वर्षांपासून चालू आहे. त्यात यंदा केवळ नवी भर पडली आहे.

माणगावातली फसवणूक

यंदा पावसाच्या आरंभी सरकारने असे जाहीर केले की, माणगाव आणि इंदापूरच्या बाह्यवळणाच्या निदान एका बाजूचे काम गणेशोत्सवापूर्वी पूर्ण केले जाईल. यामुळे कोकणावसी आनंदले होते. कारण, कोकणात जाताना याच दोन ठिकाणी सर्वाधिक वाहतूक कोंडीचा सामना करावा लागतो. या दोन्ही ठिकाणी महामार्ग नावाचा रस्ता बाजारपेठेतून जातो. परिणामी त्याच्या विस्ताराला जागाच उरलेली नाही. त्यातूनच दोन्हीकडे पार्क केलेल्या वाहनांमुळे रस्ता आणखी कमी होतो. यामुळे दहा मिलेनिटांच्या अंतरासाठी अक्षरशः लोक तास न तास गाडीत बसून वाट पाहतात. सरकारने घोषणा केली तरीही लोकांना शंका होतीच. ती आता खरी ठरली आहे. हे बाह्यवळणाचे काम यंदाही पूर्ण होणार नाही असे आता अधिकाऱ्यांनी कबूल केले आहे. त्यांनी हे काम होण्यासाठी डिसेंबरला नवा वायदा केला आहे. पण त्यावरही विश्वास ठेवावा अशी स्थिती नाही. यापूर्वी सरकार तर सोडाच खुद्द नितीन गडकरी यांनी शेकडो वेळा मुंबई गोवा मार्गाबाबत असेच वायदे केले व शेवटी आपण कंत्राटदारांपुढे हात ठेकले असे ते सांगतात. विशेष म्हणजे वर्षानुवर्षे हे हाल होत असूनही कोकणात गणपतीसाठी गाड्या भरभरून घेऊन जाण्याचे लोकांचे वेड काही कमी होत नाही. कारण, हा त्यांचा महत्त्वाचा सण आहे. पण यासाठी या काळात होणाऱ्या त्रासाबाबत ते तात्पुरते सरकारला शिथ्या घालतात. आता समाजवाद्यभे हाताशी असल्याने लोक याबाबत फेसबुकवर लिहितात किंवा ट्विटरवर तेव्हापुरते फोटो टाकतात. पण गणपती झाले की हा सर्व त्रास विसरला जातो. यामुळेच सरकारचे फावलेले आहे. त्यांना लोकांची कसलीच भीती वाटनाशी झाली आहे. कोकणाच्या लोकांना गृहित धरण्याचे उद्योग सुरू आहेत. याला जंतरमंतरसारखे एखादे आंदोलन करूनच सरकारला दणका देण्याची गरज आहे. रायगड जिल्ह्यातील रस्त्यांची ही कामे का रेंगाळली आहेत याचे कोणतेही समाधानकारक स्पष्टीकरण दिले जात नाही. एकीकडे सरकार मिसिंग लिंकसारखे अवघड काम विक्रमी वेळात पूर्ण केले म्हणून स्वतःची टिमकी वाजवते. तर दुसरीकडे कोकण व मुंबईला जोडणाऱ्या रस्त्याकडे मात्र राजेशाही दुर्लक्ष करते. कोकणी जनता आपल्याला काहीही धक्का लावू शकत नाही याची या राज्यकर्त्यांना खात्री आहे. गंमत म्हणजे जेव्हा केव्हा पाच दहा वर्षांनी मुंबई गोवा मार्ग पूर्ण होईल तेव्हा त्याचे श्रेय घेण्यासाठी मात्र सध्याचे राज्यकर्ते पुढे येतील. आमच्याच मुळे हे झाले असा प्रचार करतील. त्यासाठी शेकडो कोटी रुपये खर्च करायला मागेपुढे पाहणार नाहीत. कोकणाचे हे नष्टचर्य संपवायचे असेल तर कोकणी जनतेला जागे व्हायला हवे. संघटित होऊन आवाज उठवायला हवा. सरकारच्या सुर्वीला आपण धक्का देऊ शकतो हे दाखवायला हवा.

। विचार

राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागार राष्ट्राच्या सुरक्षिततेचे अदृश्य शिल्पकार असतात. स्वतः रणांगणावर लढत नसले, तरी ते रणनीती ठरवतात. गुप्तचर माहितीचे विश्लेषण करून राष्ट्रीय निर्णयांना आकार देतात. परराष्ट्र धोरण, संरक्षण, अंतर्गत सुरक्षा आणि तांत्रिक स्वावलंबन यांचा समन्वय साधणारे ते प्रमुख सल्लागार ठरतात. अजित डोवाल यांना यंदाचा प्रतिष्ठेचा लोकमान्य टिळक पुरस्कार मिळाल्यामुळे घेतलेला या यंत्रणेच्या कार्याचा वेध.

देशाच्या सीमांवर उभा असलेला सैनिक हा राष्ट्राच्या सुरक्षेचे दृश्यमान प्रतीक असतो; पण त्या सैनिकामागे धोरण, गुप्तचर माहिती, संरक्षण नियोजन, परराष्ट्र संबंध, सायबर सुरक्षा, दहशतवादविरोधी रणनीती आणि राजकीय निर्णय यांचा गुंतागुंतीचा धामा विणण्याचे काम राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागार करतो. त्यामुळे राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागार हे पद केवळ एका अधिकाऱ्याचे नसून देशाच्या सुरक्षा व्यवस्थेतील सर्वात महत्त्वाच्या संस्थात्मक केंद्रांपैकी एक आहे. आजचे युद्ध केवळ रणांगणावर लढले जात नाही. ते सायबर स्पेसमध्ये, अर्थव्यवस्थेत, माहितीच्या क्षेत्रात, तंत्रज्ञानात, समुद्री मार्गांवर आणि अंतराळातही लढले जाते. अशा परिस्थितीत राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागाराचे महत्त्व अनेक पटींनी वाढले आहे. पंतप्रधानांचे प्रमुख सुरक्षा सल्लागार म्हणून ते राष्ट्रीय सुरक्षेशी संबंधित प्रत्येक महत्त्वाच्या निर्णयात सहभागी असतात. संरक्षण दल, गुप्तचर संस्था, परराष्ट्र मंत्रालय, गृह मंत्रालय आणि विविध सुरक्षा यंत्रणांमध्ये प्रभावी समन्वय घडवून आणण्याची जबाबदारी त्यांच्यावर असते. राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागार हा पंतप्रधान आणि राष्ट्रीय सुरक्षा परिषद यांच्यातील महत्त्वाचा दुवा असतो. देशाच्या अंतर्गत आणि बाह्य सुरक्षेचा सातत्याने आढावा घेणे, उद्भवणाऱ्या धोक्यांचे विश्लेषण करणे आणि त्यावर योग्य पर्याय सरकारसमोर मांडणे, ही त्यांची प्रमुख भूमिका असते. पारंपरिक युद्धाचा काळ आता मागे पडत चालला आहे. त्याऐवजी हायब्रिड वॉरफेअर, सायबर हल्ले, ड्रोन्सद्वारे घुसखोरी, कृत्रिम बुद्धिमत्तेचा वापर, आर्थिक निर्बंध, 'शोशल मीडिया'वरील

दिशाभूल करणारे प्रचार आणि जैविक धोके अशी अनेक नवी आव्हाने समोर आली आहेत.

या प्रत्येक विषयासाठी वेगवेगळ्या मंत्रालयांची जबाबदारी असली, तरी त्यांचे एकत्रित धोरण तयार करण्याचे काम राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागारांकडे असते. भारतीय शासनव्यवस्थेत अनेक संस्था राष्ट्रीय सुरक्षेसाठी कार्यरत असतात. लष्कर, नौदल, हवाई दल, गुप्तचर संस्था, राष्ट्रीय तपास यंत्रणा, सीमा सुरक्षा दल, केंद्रीय राखीव पोलिस दल, परराष्ट्र मंत्रालय, गृह मंत्रालय, संरक्षण मंत्रालय अशा अनेक विभागांचा सहभाग असतो. या सर्व यंत्रणांनी स्वतंत्रपणे काम केले, तर माहितीची देवाणघेवाण आणि निर्णयक्रिया संघ होऊ शकते. राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागार ही सर्व यंत्रणा एका समान उद्दिष्टासाठी काम करणारी साखळी असते.

कोणत्याही संकटाच्या वेळी सर्व संबंधित विभागांकडून माहिती गोळा करून पंतप्रधानांपर्यंत पोहोचवणे आणि त्यानुसार तातडीचे निर्णय घेण्यासाठी आवश्यक सल्ला देणे, ही त्यांच्यावरील महत्त्वाची जबाबदारी असते. युद्धजन्य परिस्थिती, सीमावाद, दहशतवादी हल्ले, परदेशातील भारतीय नागरिकांची सुटका, मोठे सायबर हल्ले किंवा राष्ट्रीय सुरक्षेशी संबंधित संवेदनशील घडामोडी अशा प्रत्येक प्रसंगी राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागारांचा समन्वय अत्यंत निर्णायक ठरतो. आज राष्ट्रीय सुरक्षेची व्याख्या मोठ्या प्रमाणात बदलली आहे. पूर्वी संरक्षण म्हणजे केवळ सैन्यशक्ती असे मानले जात होते; मात्र आता ऊर्जा सुरक्षा, अन्न सुरक्षा, जलसुरक्षा, आर्थिक स्थैर्य, तंत्रज्ञानातील आत्मनिर्भरता, सेमीकंडक्टर, महत्त्वाच्या खनिजांचा पुरवठा, कृत्रिम बुद्धिमत्ता, डेटा सुरक्षा आणि सायबर संरक्षण हेही राष्ट्रीय सुरक्षेचे महत्त्वाचे भाग बनले आहेत.

या पारश्वर्भूमीवर राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागारांना केवळ संरक्षण क्षेत्राची माहिती असून चालत नाही, तर अर्थव्यवस्था, परराष्ट्र धोरण, विज्ञान-तंत्रज्ञान, आंतरराष्ट्रीय कायदे, गुप्तचर विश्लेषण, सायबर तंत्रज्ञान आणि भू-राजकारण यांचेही सखोल ज्ञान आवश्यक असते. देशातील विविध गुप्तचर

संस्था सातत्याने माहिती गोळा करत असतात ; मात्र माहिती मिळवणे आणि तिचा योग्य अर्थ लावणे या दोन वेगळ्या बाबी आहेत. हजारो अहवालांमधून खरा धोका ओळखून सरकारला योग्य वेळी सावध करणे ही अत्यंत जबाबदारीची भूमिका राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागार पार पाडतात. वेळेवर मिळालेली अचूक माहिती अनेक मोठे हल्ले रोखू शकते. उलट, चुकीच्या विश्लेषणामुळे राष्ट्रीय सुरक्षेला गंभीर धोका निर्माण होऊ शकतो. त्यामुळे राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागार हे केवळ माहितीचे वाहक नसून धोरणात्मक विश्लेषक असतात. आज जागतिक राजकारणात सुरक्षा आणि परराष्ट्र धोरण यांच्यातील सीमा जवळपास नाहीशी झाली आहे. चीन, पाकिस्तान, हिंद-प्रशांत क्षेत्र, दहशतवाद, समुद्री सुरक्षा, काड, ब्रिक्स, शांघाय सहकार्य संघटना, पश्चिम आशियातील संघर्ष, रशिया-युक्रेन युद्ध किंवा कृत्रिम बुद्धिमत्तेवरील जागतिक स्पर्धा अशा अनेक विषयांमध्ये राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागार सक्रिय भूमिका बजावताना दिसतात. अनेक संवेदनशील चर्चा, पडद्यामागील वाटाघाटी आणि धोरणात्मक संवाद यामध्ये राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागारांचा सहभाग असतो. अनेक वेळा औपचारिक राजनैतिक चर्चांपेक्षा अशा संवादातून अधिक महत्त्वाचे निर्णय आकार घेतात.

डिजिटल युगात सायबर हल्ले हे युद्धाचे प्रभावी शस्त्र बनले आहेत. बँकिंग

व्यवस्था, वीजपुरवठा, विमानतळ, रेल्वे, संरक्षण नेटवर्क, उपग्रह व्यवस्था आणि सरकारी डेटाबेस यांच्यावर होणारे सायबर हल्ले देशाला मोठ्या संकटात टाकू शकतात. याशिवाय कृत्रिम बुद्धिमत्ता, क्रांम संगणक, ड्रोन, स्वायत्त शस्त्रप्रणाली, डीपफेक आणि माहिती युद्ध ही नवी आव्हाने आहेत. या सर्व विषयांवर दीर्घकालीन राष्ट्रीय धोरण तयार करण्यामध्ये राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागारांची भूमिका अत्यंत महत्त्वाची बनली आहे. भारताला अनेक दशकांपासून सीमापार दहशतवादाचा सामना करावा लागत आहे. दहशतवादी कारवाया रोखण्यासाठी केवळ लष्करी कारवाई पुरेशी नसते. त्यासाठी आर्थिक नेटवर्कवर कारवाई, आंतरराष्ट्रीय सहकार्य, गुप्तचर माहितीची देवाणघेवाण, सीमा व्यवस्थापन आणि स्थानिक प्रशासनाशी समन्वय आवश्यक असतो. या सर्व घटकांना एकत्र आणून व्यापक दहशतवादविरोधी धोरण तयार करण्यामध्ये राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागार महत्त्वाची भूमिका बजावतात. कोणतेही राष्ट्रीय संकट अचानक निर्माण होते. त्या वेळी निर्णय घेण्यासाठी वेळ फार कमी असतो. अशा वेळी विविध मंत्रालये आणि सुरक्षा संस्थांमधील समन्वय अत्यंत महत्त्वाचा

ठरतो. राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागार संकटाच्या काळात परिस्थितीचा सतत आढावा घेतात, पर्यायांचे मूल्यामपन करतात आणि पंतप्रधानांना निर्णयासाठी आवश्यक माहिती उपलब्ध करून देतात. त्यामुळे निर्णय जलद आणि माहितीपूर्ण होण्यास मदत होते.

अमेरिका, ब्रिटन, इस्रायल, जपान, ऑस्ट्रेलिया, फ्रान्स यांसारख्या देशांमध्ये राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागारांचे पद अत्यंत प्रभावशाली मानले जाते. जागतिक सुरक्षेचे बदलते स्वरूप पाहता भारतातही या पदाचे महत्त्व सातत्याने वाढले आहे. भारताची अर्थव्यवस्था जगातील प्रमुख अर्थव्यवस्थांपैकी एक बनत असताना, हिंद महासागरातील वाढते सामरिक महत्त्व, चीनची आक्रमक भूमिका, दहशतवाद, सायबर युद्ध, अवकाश तंत्रज्ञान आणि कृत्रिम बुद्धिमत्तेतील स्पर्धा यामुळे राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागारांना पूर्वीपेक्षा अधिक व्यापक जबाबदाऱ्या पार पाडाव्या लागत आहेत. राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागारांचे पद प्रभावी असले, तरी त्याभोवती मजबूत संस्थात्मक व्यवस्था असणे तितकेच आवश्यक आहे. विविध मंत्रालयांमध्ये माहितीची देवाणघेवाण अधिक वेगवान होणे, डेटा विश्लेषणासाठी आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर, सायबर सुरक्षेतील तज्ज्ञांची उपलब्धता, कृत्रिम बुद्धिमत्तेवर आधारित धोका विश्लेषण, राष्ट्रीय सुरक्षा परिषदेचे संशोधन अधिक सक्षम करणे आणि दीर्घकालीन सुरक्षा नियोजनासाठी स्वतंत्र अभ्यास व्यवस्था उभारणे आवश्यक आहे. राष्ट्रीय सुरक्षा ही केवळ सरकारची जबाबदारी नसून उद्योग, संशोधन संस्था, तंत्रज्ञान क्षेत्र, विद्यपीठे आणि नागरिक यांचाही त्यात सहभाग असणे गरजेचे आहे. राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागारांनी या सर्व घटकांना जोडणाऱ्या राष्ट्रीय चौकटीला अधिक मजबूत करण्याची आवश्यकता आहे. एकविष्टाऱ्या शतकात राष्ट्रीय सुरक्षेचे स्वरूप जितके गुंतागुंतीचे होत आहे, तितकेच राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागारांचे महत्त्व वाढत आहे. भविष्यात युद्धे सीमांवर कमी आणि माहिती, तंत्रज्ञान, अर्थव्यवस्था, कृत्रिम बुद्धिमत्ता व सायबर विषयात अधिक लढली जातील. अशा काळात देशाच्या सर्व सुरक्षा घटकांना एका समान राष्ट्रीय उद्दिष्टासाठी जोडणारा, संकटात शांतपणे निर्णयप्रक्रियेला दिशा देणारा आणि दीर्घकालीन राष्ट्रीय हिताचा विचार करणारा राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागार हा भारताच्या सुरक्षा व्यवस्थेचा केवळ एक अधिकारी नसून राष्ट्राच्या सामरिक क्षमतेचा प्रमुख आधारस्तंभ आहे. त्यांचे योगदान जितके प्रभावी आणि संस्थात्मकदृष्ट्या सक्षम असेल, तितकी भारताची सुरक्षा अधिक सुदृढ, सक्षम आणि भविष्यांमुख राहील.

हैकसंस्द

अलिकडे देशात अल्पावधीत अनेक पूल कोसळण्याच्या घटना

गेले आठवडाभर गडचिरोली भागात मुसळधार पाऊसाचा वर्षाव होत आहे. गडचिरोली येथे कोठी कोरणार पुलाला याचा मोठा धक्का बसला. या पुलाचा मोठा भाग पुराऱ्या पाण्यात खचून वाहून गेला त्यामुळे या मार्गावरील वाहतूक ठप्प झाली. पुलाचे छाप्पूय अन्धेचे तीन वर्षांचे होते. महाराष्ट्र व छत्तीस गड या दोन राज्याला जोडणारा हा पूल होता व त्याचे उद्घाटन १५ ऑगस्ट २०२३ रोजी करण्यात आले होते. विशेष म्हणजे १५ पैकी पाच पिलर कोसळले या पुलाचा खर्च चार कोटी रुपये आल्याचे कळते. बिहार राज्यात तर पूल कोसळण्याच्या अनेक घटना आहेत. सन २०२१ ते २०२५ या पाच वर्षांच्या काळात बिहार राज्यात तब्बल २६ पूल कोसळण्याच्या घटना घडल्या आहेत यामुळे कोट्यवधी रुपयांचे नुकसान झाले आहे ही बातमी नुकतीच वाचण्यात आली. बांधकामातील हलगर्जीपणा यासाठी कारणीभूत आहे. पूर्वीच्या काळातील बांधकामाचा दर्जा वाढणाऱ्यासारखा होता. महाराष्ट्रात तर गेली सुमारे शंभर वर्षांचे अनेक पूल दिमाखात येे आहेत. शांती येथे कृष्ण नदीवर असलेला पूल शंभर वर्षे होऊनही आज चांगल्या स्थितीत आहे हा दर्जा अलिकडच्या पुलाला का प्राप्त होत नाही ? हा खरा प्रस्न आहे कृष्णां नदीला दरवर्षी मोठा पूर येतो अशा पुराशी सामना देत हा पूल उभा आहे मा ग अलिकडचेच पूल लवकर का पडतायेत ? पुलासाठी वापरलेले सिमेंट, त्याचे बांधकाम याचे व्यवस्थित ऑडिट झाल्याशिवाय तो पूल वापरासाठी खुला करू नये संबंधितविभागाच्या अधिकाऱ्यांना याबाबतीत जबाबदार धरावे तरच अशा घटना पुनः होणार नाहीत .

शांताराम वाघ पुणे

युद्ध नव्हे तर शांतता हे मानवतेचे भविष्य

हिरोशिमा दिन ६ ऑगस्ट रोजी जगभरात साजरा केला जातो. हा तो दिवस आहे जेव्हा अमेरिकेने १९४५ साली जपानमधील हिरोशिमा शहरावर पहिला अणुबाँब टाकला होता. या दिवशी हल्ल्यात मारल्या गेलेल्या लोकांना श्रद्धांजली वाहिली जाते आणि शांतता, अण्वस्त्र निःशस्त्रीकरण आणि मानवतेचा संदेश दिला जातो.

आजही, जवळजवळ आठ दशकांनंतर, हा दिवस केवळ युद्धाचा इतिहास नाही, तर इतिहासात पुन्हा एक संधी आहे. सध्याचे जग आज सर्वत्र युद्ध, संघर्ष आणि तणावाचे वातावरण आहे असे म्हणणे चुकीचे ठरणार नाही. रशिया-युक्रेन युद्ध, पश्चिम आशियातील इराण-इरायल तणाव, गाझा संघर्ष आणि इतर प्रादेशिक वाद जागतिक शांतेसाठी गंभीर आव्हाने बनली आहेत. खरे तर युद्ध हा कोणत्याही समस्येवर कायमस्वरूपी

उपाय नसून तो नवीन समस्यांना

जन्म देतो. शांतता हे मानवतेचे

सर्वात शक्तिशाली शस्त्र आहे.

भगवान गौतम बुद्धांच्या शिकवणीतही आपल्याला

हाच संदेश सापडतो.

धम्मपदातही म्हटले आहे ‘न हि वेरेण वेराणी समंतिध कुडाज्ज. अवेरेन च समंती, स धम्मो सनातनो ।’ म्हणजेच या जगात शत्रुत्व कधीच संपत नाही; प्रेम, करुणा आणि अहिंसेचेच शत्रुत्व संपते. हे शाश्वत सत्य आहे. सत्य हे आहे की गौतम बुद्धांचा हा संदेश आजच्या युद्धप्रस्त जगात पूर्वीपेक्षा अधिक समर्पक वाटतो. संघर्षाचा प्रकार कोणताही असो, त्याची सर्वाधिक किंमत सर्वसामान्य नागरिकांनाच चुकवावी लागते. हजारो निष्पाप लोक युद्धात आपले प्राण गमावतात, लाखो लोकांना आपली चेत ते सोडण्यास भाग पाडले जाते आणि भावी पिढ्यांना भीती, असुरक्षितता आणि मानसिक आघाताच्या वातावरणात जगण्यास भाग पाडले जाते.

युद्धाची आग अण्वस्त्रांपर्यंत पोहोचली, तर त्याचे दुष्परिणाम केवळ एका देशापुरते मर्यादित राहत नाहीत, तर संपूर्ण मानवी संस्कृतीला त्याची किंमत चुकवावी लागते. इतिहास साक्षी आहे की युद्धांमुळे केवळ सीमा

बदलतात, माणसाचे नशीब नाही. तलवारी, क्षेपणास्त्रे आणि बाँब कधीही शाश्वत शांतता प्रस्थापित करू शकत नाहीत; ते फक्त भीती, द्वेष आणि विनाश यांना जन्म देतात. राष्ट्रांनी शस्त्रास्त्रांच्या शर्यतीत उतरण्याऐवजी संवाद, मुत्सद्देगिरी आणि सहकार्याचा मार्ग स्वीकारण्याची आज गरज आहे.

जर मानवतेने इतिहासातून धडा घेतला नाही तर भविष्यात आपल्याला पुन्हा अशा शोकांतिकेला सामोरे जावे लागेल, ज्याची पुनर्प्राप्ती शतकानुशतके शक्य होणार नाही. युद्ध हे सामान्यतः विनाश, मानवी दुःख आणि आर्थिक नुकसानांचे प्रतीक मानले जाते आणि शांता, संवाद आणि मुत्सद्देगिरीद्वारे विवाद सोडविण्यावर भर दिला जातो, परंतु काहीवेळा शांतात प्रस्थापित करण्यासाठी युद्धे केली जातात. इतिहास अशा अनेक उदाहरणांनी भरलेला आहे जेव्हा युद्ध अपरिहार्य मानले जात होते.

असं असलं तरी, जेव्हा एखाद्या देशाच्या सार्वभौम त्वाला, स्वातंत्र्याला, सुरक्षेला किंवा मानवी मूल्यांना गंभीर धोका निर्माण होतो आणि सर्व शांततापूर्ण प्रयत्न अयशस्वी होतात, तेव्हा युद्ध हाच एकमेव उपाय उरतो. कधी कधी स्वसंरक्षणासाठीही युद्ध आवश्यक होते. खुद्द यूनन सनदच याचे समर्थन करते. जर एखाद्या राष्ट्राने दुसऱ्या देशावर हल्ला केला, तर पीडित देशाला आपल्या सीमा आणि नागरिकांचे रक्षण करण्यासाठी युद्धात जाण्याशिवाय पर्याय नसतो.

उदाहरणार्थ, दुसऱ्या महायुद्धात नाझी जर्मनीच्या विस्तारवादी मोहिमेमुळे अनेक देशांचे स्वातंत्र्य धोक्यात आले. जर मित्र राष्ट्रांनी जर्मनीविरुद्धच्या युद्धात प्रवेश केला नसता तर युरोपमधील लोकशाही आणि मानवी हक्कांना गंभीर धोका निर्माण झाला असता. अत्याचार आणि अन्याय संपवण्यासाठी काही सशस्त्र संघर्षही आवश्यक ठरले आहेत.

१९७१ चे भारत-पाकिस्तान युद्ध हे त्याचे महत्त्वाचे उदाहरण आहे. तत्कालीन पूर्व पाकिस्तानात (आताचा

बांगलादेश) मोठ्या प्रमाणावर मानवी हक्कांचे उल्लंघन आणि राजकीय दडपशाही होत होती. लाखो निर्वासित भारतात आले, ज्यामुळे मानवतावादी आणि सुरक्षा संकट निर्माण झाले. त्यामुळे बांगलादेशची निर्मिती होऊन युद्ध झाले. म्हणूनच अनेक इतिहासकार या युद्धाकडे न्याय आणि स्वयंनिर्णयाच्या हक्काची स्थापना म्हणून पाहतात. कधीकधी युद्धांमुळे दीर्घकाळ शांततेचा मार्गही मोकळा होतो. उदाहरणार्थ, संयुक्त राष्ट्रांची स्थापना, वसाहतवादाचा जलद अंत आणि आंतरराष्ट्रीय सहकार्याच्या नवीन संस्थांचा विकास हे दुसऱ्या महायुद्धानंतरच घडले. हे खरे आहे की आधुनिक शस्त्रांच्या, विशेषतः अण्वस्त्रांच्या युगात, युद्धाचे दुष्परिणाम संपूर्ण मानवतेवर होऊ शकतात. विशेषतः इराक युद्ध आणि अफगाणिस्तान संघर्षाने हे दाखवून दिले आहे की संघर्षाच्या नावाखाली घेतलेले सर्व निर्णय योग्य किंवा यशस्वी होत नाहीत, परंतु जेव्हा युद्धाचा उद्देश संरक्षण, न्याय आणि शांतता प्रस्थापित करणे आणि सर्व राजनैतिक उपाय अपयशी ठरतात तेव्हा त्याची अपरिहार्यता वाढते. याचा अर्थ असा की काही विशिष्ट परिस्थिती आहेत ज्यात देशांना युद्धभूमीत प्रवेश करणे अनिवार्य होते.

आजची युद्धे केवळ आपले अस्तित्व सिद्ध करण्यासाठीची असल्याचे अनेकदा समोर आले आहे. काही दिवसांपूर्वी महासत्ता असणाऱ्या अमेरिकेला इराईल इराण सारख्या छोट्या देशांनी यूथाने आव्हान दिले नुसते आव्हान दिले नाही तर अमेरिकेला नामोहरम करून सोडले. अनेकदा केवळ चर्चांच्या गुन्हाळात दोन देशांचे विचारवंत एकत्र येऊन तोडगा काढण्याचा प्रयत्न झळा. या प्रयत्नात दडपली जाते ती त्या त्या देशातील सर्वसामान्य जनता. आपल्या भारताने जेव्हा जेव्हा युद्ध केले त्या प्रत्येक वेळी दुश्मन सैन्याचा पहिला हल्ला झाल्यानंतर प्रत्युत्तर केले आहे. संपूर्ण जगाला भारताचे अस्तित्व सिद्ध करण्याची वेळ आली तेव्हा पुरोढांमधून अणुबाँबची चाचणी यशस्वीरीत्या पार पडली. त्यावेळी बुद्ध हसला असेच उद्गार देशाच्या नागरिकांच्या ओटी आले होते.

राशीभविष्य

► **मेष** : ग्रहमानाच्या अनुकूलतेमुळे अपेक्षित फल मिळेल. व्यवसायात वृध्दी होईल. अडचणींवर मात कराल.

► **वृषभ** : दिलासादायक घटना घडतील. आर्थिक काम मनासारखी होतील. विद्यार्थ्यांना दिलासा मिळू शकेल.

► **मिथुन** : नव्या जबाबदाऱ्या विचारपूर्वक घ्याव्या. सरकारी कामांना गती येईल. यांत्रिक क्षेत्रात संधी मिळेल.

► **कर्क** : प्राप्तीचं प्रमाण उत्तम राहील. मुलांच्या प्रश्नातून मार्ग निघेल. ज्येष्ठांनी प्रकृतीची काळजी घ्यावी.

► **सिंह** : महत्त्वाचे निर्णय प्रलंबित राहतील. प्रवासातील ओळखीतून लाभ होईल. स्थावर प्रश्न रखडतील.

► **कन्या** : कलाकारांना उत्तम संधी लाभतील. कार्यकौशल्यात वाढ होईल. नव्या योजना मार्गी लागतील.

► **तूळ** : सरकारी काम मनाजोगी होतील. अनावश्यक खर्चावर नियंत्रण ठेवावं. थोरामोठ्यांच्या भेटी होतील.

► **वृश्चिक** : आर्थिक बाबतीत दिलासा मिळेल. दानधर्माकडे विशेष ओढा राहील. आध्यात्मिक प्रगती होईल.

► **धनु** : महत्त्वाचे करार लांबणीवर पडतील. व्यवसायात साधारण स्थिती राहील. आर्थिक नुकसान संभवतं.

► **मकर** : स्वकर्तृत्त्वावर भर द्यायला हवा. इतरांकडून अपेक्षा नको. कायदेशीर बाबतीत विशेष काळजी घ्या.

► **कुंभ** : अपेक्षित यश साध्य करता येईल. सामाजिक क्षेत्रात संधी लाभतील. कौटुंबिक ताण-तणाव राहील.

► **मीन** : प्रलंबित काम मार्गी लागतील. गुंतवणुकीला अनुकूलता राहील. विवाहेच्छुकांना दिलासा मिळेल.

स्टाईल स्टेटमेंट

फॅशननेबल योगा सेशनसाठी...

फिटनेससाठी अनेकजण योगाला प्राधान्य देतात. योगाला अलिकडे खूप ग्लॅमर मिळालं. बॉलिवूड सेलेब्रिटी आपले योगा करतानाचे फोटो आणि व्हिडिओ पोस्ट करत असतात. त्यांचा स्टायलिश अंदाज आपल्याला आकर्षित करतो. योगा हा व्यायामप्रकार असला तरी आसनं करताना फॅशननेबल रहायला काय हरकत आहे? तुम्हीही योगा क्लासला जात असाल तर स्टायलिंगचे हे फंडे वापरता येतील.

✱ सध्या स्लीम जॉर्ग्सचा बोलबाला आहे. या जॉर्गस ट्रॅक पॅटसारख्याच आरामदायी असतात. शिवाय त्या खूप स्टायलिश दिसतात. या जॉर्गस अंगाला चिकटून बसत नाहीत. यामुळे शारीरिक हालचाली अगदी सहज करता येतात. यासोबत फ्लिपफ्लॉप्सही कॅरी करता येतील.

✱ क्रॉप टॉप्स कायमच इन असतात. ही फॅशन कधीच बाद होत नाही. १९७० पासून या टॉप्सची चलती आहे. स्लीम जॉर्ग्सवर बॅंगी क्रॉप टॉप्स घालता येतील. फिटनेसच्या क्रेझमुळे क्रॉप टॉप्सना खूप प्रसिद्धी मिळाली आहे. अत्यंत आरामदायी असे हे टॉप्स खूप छान दिसतात.

क्रमशः)

करिअरवाटा

बना अँक्नाकल्चर टेक्नॉलॉजिस्ट

समुद्राशी संबंधित कारकिर्दीचा विचार करताना फिशरीज म्हणजे मत्स्य व्यवसायाच्या शिक्षणाचा प्राधान्यक्रमाने विचार करायला हवा. सध्या विविध संस्थांमध्ये फिशरीज टेक्नॉलॉजी किंवा अँक्ना कल्चर या नावाने पदविका अभ्यासक्रम उपलब्ध आहेत. त्यामध्ये माशांच्या पैदाशीपासून जतनापर्यंत आणि त्यांच्यावर प्रक्रिया करून निर्यात करेपर्यंत अनेक प्रकारचे रोजगार निर्माण होऊ शकतात. भारताच्या तीन बाजूंना समुद्र आहे. त्यामुळे मासेमारीबाबत आपला देश जगात अग्रस्थानी आहे. परंतु मासे नाशवंत आहेत. त्यामुळे निर्यात करायची तर त्यावर अनेक प्रकारच्या प्रक्रिया कराय्या लागतात. या प्रक्रियांची माहिती अभ्यासक्रमांमध्ये दिली जाते. बी.एस्सी. पदवीधारक या फिशरीजच्या पदविकेसाठी प्रवेश घेऊ शकतो. हा पदविका अभ्यासक्रम दोन वर्षात पूर्ण करता येतो. मत्स्य व्यवसाय वाढवण्यासाठी देशात आवश्यक कुशल मनुष्यबळाची निर्मिती करणं हा या अभ्यासक्रमाचा हेतू आहे. असं असलं तरी मच्छिमारीला एक मर्यादा असते. वारेमाप मच्छिमारीने पर्यावरणाचं मोठं नुकसान होऊ शकतं. म्हणून माशांची पैदास आणि मच्छिमारी यांचा समतोल राखण्याची गरज असते. त्यासाठी अभ्यासक्रमांमध्ये पैदाशीविषयी शास्त्रीय माहिती दिली जाते.

खेचाखेची

विस्मरण

एके दिवशी मी डॉक्टरांकडे गेलो. डॉक्टरांनी मला विचारले, ‘काय होतेय?’ मी सांगितले, ‘हल्ली मला फार विसरायला होतेय.’

तर...

.

.

.

.

डॉक्टरांनी मला तपासण्यापूर्वीच त्यांचे बिल दिले !!!

७ ऑगस्ट

दिन विशेष

१९७४ : गायिका अंजनीबाई मालपेकर यांचा मृत्यू.

१९८५ : विकिपीडीयाचे सहसंस्थापक जिमी वेल्स यांचा जन्म.

२०१५ : पाकिस्तानने राष्ट्रकुल संसदीय संघटनेच्या अधिवेशनासाठी जम्मू–काश्मीर विधानसभेच्या अध्यक्षांना निमंत्रण टाळलं.

२०१७ : हंडी फोडणाऱ्या गोविंदांच्या वयावरील निर्बंध उठवले.

२०१८ : द्रविड मुन्नेत्र कळघमचे सर्वेसर्वा आणि तमीळ चित्रसृष्टीतील अष्टपैलू व्यक्तिमत्त्व असणारे ‘कलैग्नार’ एम. करुणानिधी यांचे निधन.

सफर देशांची

खनिजसंपत्तीने समृद्ध ‘गिनी’

‘गिनी’ हा पश्चिम आफ्रिकेतला एक देश आहे. या देशातले लोक फ्रेंच बोलतात. सेनेगल, माली, लायबेरिया हे गिनीचे शेजारी देश. ‘कोनेंक्र’ ही गिनीची राजधानी. हा देश एकेकाळी ‘फ्रेंच गिनी’ या नावाने ओळखला जायचा. २ ऑक्टोबर १९५८ या दिवशी गिनीला फ्रान्सकडून स्वातंत्र्य मिळालं. ‘गिनिअन फ्रॅंक’ हे इथलं चलन आहे. भौगोलिकदृष्ट्या गिनीचे चार भाग आहेत. नायगर, गॅंबिया आणि सेनेगल अशा प्रमुख नद्यांसह इतर २२ नद्यांचा उगम गिनीमध्ये होतो. या देशाला ३२० किलोमीटरचा समुद्रकिनारा लाभला आहे. या देशात तीन राष्ट्रीय उद्यानं आहेत. गिनीतल्या काही ठिकाणांना युनेस्कोने जागतिक वारसा यादीतही स्थान दिलं आहे. ‘कंबादागा धबधबा’ हे इथलं खास आकर्षण आहे. हा धबधबा जंगलांनी वेढलेला असल्यामुळे माकडं तसंच रंगीबेरंगी पक्षी इथे पाहायला मिळतात. फुटबॉल हा या देशातला लोकप्रिय खेळ आहे. भात हे इथल्या लोकांचं मुख्य अन्न आहे. १८९० मध्ये फ्रेंच लोकांनी गिनीचा ताबा घ्यायला सुरुवात केली. त्याआधी या देशावर विविध आफ्रिकन साम्राज्यांनी राज्य केलं. या देशाने स्वातंत्र्य मिळवण्यासाठी बराच संघर्ष केला.

पंचांग

फॉरवर्ड्स

शुक्रवार, ७ ऑगस्ट २०२६

पराभवनाम संवत्सर शके १९४८,

आषाढ कृ. ९, चंद्रराशी : वृषभ,

नक्षत्र : कृतिका, योग : वृद्धि,

सूर्योदय ६.२०, सूर्यास्त ७.०९

क्राम पड सकता हैं...

आधें रिश्तें तों लोग इसी वजह सें निभा रहें हैं...!

आरोग्यमंत्र

फायदे मेथीचे

मेथीमध्ये अनेक औषधी गुणधर्म देखील आढळतात. मेथीच्या पानांमध्ये लोह, कॅल्शियम, फॉस्फरस, प्रथिने आणि व्हिटॅमिन के जास्त प्रमाणात आढळतात. मेथीच्या पानांची पालेभाजी नुसती रुचकरच नव्हे, तर अनेक विकारांचा धोका कमी करणारी आहे. मेथीच्या दाण्यापासून रक्तातील साखर कंट्रोल होण्यास देखील मदत होते. मधूमेहींनी मेथीचे दाणे व मेथीची पाने या दोन्ही पदार्थांचा आहारात समावेश केल्यास त्यांना चांगला फायदा होऊ शकतो. कारण मेथीमधील गॅलॅक्टोमेनिन या नैसर्गिक विद्रव्य फायबर घटकांमुळे रक्तात साखर शोषण्याचे प्रमाण कमी होते. मेथीची पेस्ट केसांना लावल्यास अथवा मेथीचा आहारात वापर केल्यास केस अधिक काळे व चमकदार होतात. मेथीची पाने बारीक करा आणि आंघोळीच्या अर्धा तास आधी केसांना लावा, कोंडा लवकर संपेल. मेथीची पाने भिजवून पेस्ट बनवून त्वचेवर लावल्यास त्वचा स्वच्छ व मऊ दिसते. मेथीच्या पानात चिकट पोषक घटक असतात, ज्यामुळे त्वचेला कोरडेपणापासून संरक्षण होते. मेथी बारीक करून पेस्ट बनवून चेहऱ्यावर लावल्यास काळे डाग दूर होतात. मेथीची पाने चेहऱ्यावरील सूज कमी करते. मेथीच्या पानांचा रस लहान मुलांना दररोज एक चमचा दिल्यास पोटातील किडे दूर होतात. छातीत जळजळ होत असल्यास रोजच्या आहारात एक चमचा मेथी दाण्याचा समावेश करा. यासाठी मेथीचे दाणे पाण्यामध्ये भिजत ठेवा व नंतर स्वयंपाकामध्ये वापरा. तोंड आले असल्यास, घसा बसला असल्याच मेथीची पाने भिजवलेल्या पाण्याने गुळण्या कराव्यात. त्यामुळे आराम मिळतो. सकाळी रिकाम्या पोटी मेथीचे दाणे खाल्याने पोट साफ राहते.

वेगळ्या वाटा

‘क्लाउड कॉम्प्युटिंग’ ही एक प्रणाली आहे. ‘गुगल क्लाउड’, ‘अॅमेझॉन वेब सर्व्हिसेस’ आणि ‘मायक्रोसॉफ्ट एज्योर’ या क्लाउड कॉम्प्युटिंग क्षेत्रातल्या मोठ्या कंपन्या आहेत. खाजगी क्लाउड्सही आपल्या सेवा देत आहेत. त्यांचाही बराच वापर केला जातो. ‘एचपी’ आणि ‘आयबीएम’सारख्या जुन्या आयटी इन्फ्रास्ट्रक्चरसोबतच ‘न्यूटॅन्क्स’सारखे नवे गडीही सेवा देत आहेत. म्हणूनच आजच्या काळात ‘क्लाउड कॉम्प्युटिंग’ हे अपस्किलिंगसाठी अत्यंत योग्य असं तंत्रज्ञान मानलं जातं. आयटी क्षेत्रात सध्या ‘क्लाउड सोल्यूशन आर्किटेक्चर्सना सर्वाधिक वेतन दिलं जातं. (क्रमशः)

सौंदर्यसाधना

असे सजवा डोळे

डोळ्यांचा मेक अप परफेक्ट असेल तर रुप अधिक उत्तम प्रकारे खुलतं. म्हणूनच आय मेक अपच्या काही टिप्स जाणून घ्यायला हव्या.

✱ डोळ्यांचा मेक अप पसरू नये यासाठी आय प्रायमरची भूमिका महत्त्वाची असते. मात्र त्वचेशी मिळतजुळतं आयप्रायमर लावावं. त्यामुळे आयशॅडोलाही उठाव मिळतो. ✱ अनेकींचे आयलॅशेस तेलकट असतात. अशा वेळी मस्कारा जास्त काळ टिकत नाही. हे टाळायचं तर बीबी आणि सीसी क्रीम कन्सिलरसोबत मिसळावं आणि आयबेस क्रीम बनवावं. हे क्रीम पापण्यांवर लावावं आणि लूज पावडरने सेट करावं. यामुळे पापण्या तेलकट होत नाहीत. ✱ डोळ्यांखाली काळी वर्तुळं असतील तरच कन्सिलरचा वापर योग्य ठरतो हा गैरसमज आहे. घरच्या घरी आय मेक अप करत असाल तर कन्सिलरचा आवजून वापर करावा. ✱ आयशॅडो लावताना चांगल्या प्रकारे ब्लेंड करणं गरजेचं आहे. पहिल्यांदा आयशॅडो वापरणार असाल तर पावडर आयशॅडोची निवड करावी. ✱ आय मेक अपसाठी फ्लॅट ऑप्लीकेटर ब्रश सर्वात योग्य आहे. ब्रो बोनला उभारी देण्यासाठी फ्लॅट अँगल ब्रश वापरावा.

सुडोकू १३५

१			५	३		२	७	
	७	८		४				
९								
८						६		
	१		७	६	२		५	
		४						२
					२	१	८	
	८	३		७	१			६

टीप -

✱ या चौकटीमध्ये सर्व रिकाम्या घरांमध्ये १ ते ९ पैकी अंक वापरून चौकट पूर्ण करायची आहे. यामध्ये प्रत्येक आडव्या ओळीत, उभ्या ओळीत व ३ ३ ३ लहान चौकटींमध्ये १ ते ९ पैकी प्रत्येक अंक एकदा आणि एकदाच आला पाहिजे.

✱ आधी छापून दिलेले अंक बदलता येणार नाहीत.

✱ अशा तऱ्हेने पूर्ण झालेले उत्तर नेहमी एकच असते. पर्यायी उत्तरे असू शकत नाहीत.

सुडोकू १३४ चे उत्तर

१	४	६	५	३	९	२	७	८
२	७	८	१	४	६	५	३	९
९	३	५	२	८	७	४	६	१
८	५	२	३	१	४	६	९	७
३	१	९	७	६	२	८	५	४
७	६	४	१	५	८	३	१	२
६	२	१	८	९	३	७	४	५
४	९	७	६	२	५	१	८	३
५	८	३	४	७	१	९	२	६

शब्दकोडे क्रमांक १३५

१		२		३		४		५		६	७		८	९
					१०			११		१२		१३		
१४	१५		१६			१७			१८			१९	२०	
२१		२२			२३		२४	२५				२६		
	२७				२८	२९				३०	३१			३२
३३				३४			३५	३६				३७		
३८					३९		४०			४१	४२			
				४३			४४	४५		४६		४७		
४८	४९		५०			५१			५२	५३			५४	
	५५	५६				५७		५८				५९		
६०			६१		६२			६३						
		६४					६५					६६		
६७					६८	६९			७०	७१				
		७२		७३		७४		७५			७६		७७	
७८				७९				८०						

आडवे शब्द :-

१) वर-वधूची मिरवणूक

५) हयगय, दुर्लक्ष

८) स्वच्छ

१०) साखळी लावलेला लोंबता दिवा

१२) हवेतील शीतलता

१४) गळाला अडकणारा जलचर

१६) फिकीर, काळजी

१७) एक द्विदल धाव्य

१८) एकटा, शिंपण

१९) सत्तावीसावे नक्षत्र

२१) संगोपन

२४) लाकडी जिना

२६) गळ्यामागचा प्रतिष्ठित अवयव

२७) अधिक श्रेष्ठ, वरचढ

२८) ऐक्य, तादात्म्य पावणे

३०) केसांना मूळ रंग आणण्याचा पदार्थ

३४) अरण्य

३५) राजाचा राज्य करण्याचा काळ

३७) सर्प

३८) मध्यम प्रमाण

३९) खोदकाम

४१) गोजी, पाडी, जनावरांचे बछडे

४३) बेकरीतील एक पदार्थ

४४) प्रत्यक्ष दिलेली धमकी

४७) हत्या, खून

४८) मीटिंग, विचार मांडण्यासाठी बोलावलेली बैठक

५०) हातोहात, त्वरित

५२) निमित्त

५५) निमग्न, गुंग

५७) मनाची शक्ती

५९) बाप

६०) रात्रभर

६२) आरोप

६३) गुजराती नृत्यप्रकार

६४) अतर्क्य घटना

६६) अजगर

६७) मोठी चूल

६८) भेग, चौर

७०) नवऱ्याची दुसरी पत्नी

७२) पैजण

- ७४) राज्य, एक पंथ

७६) बाळाचा गुटगुटीतपणा

७८) यमराज्य

७९) कोर्टातील अशीलाचा आधार

८०) तांबड्या पंखाचा पोपट

उभे शब्द :-

१) जंगली फुलांचा हार

२) बूड

३) रेलचेल, विपुलता

४) जंगलातील आग

५) आकस, मत्सर

६) हाडांचा सापळा

७) भय, भीती

९) उपहास, चारचौघात झालेला पचका

११) मनाचा उदार, मनमिळाऊ

१३) अगणित, पुष्कळ

१५) सज्जन, साव

१६) शोध, माग

१८) पावसाची झड

२०) झंजरीतील पहिला आकडा

२२) नरसिंह

२३) माणूसघाणा, मत्सरी

२५) सीमोल्लंघनाचा सण

२९) चिंतन

३०) विळखा, मिठी

३१) खोटा, तात्पुरता राग
- ३२) वस्त्र)

३३) अफूचे बी

३६) खाण्याची तंबाखू

३७) दक्ष, सतर्क

४०) मोठी नदी

४२) मीठ

४३) वाघूळ, एक लहानसा पक्षी

४५) थडगे

४६) समीक्षा, प्रतिकूल मत

४९) हिंदुस्थान

५१) सरोज, पंकज

५३) रुक्ष

५४) राजाची कचेरी

५६) हुबेहूब, अगदी त्याच प्रमाणे

५८) हावरटपणा

६०) राज्यपाल किंवा राष्ट्रपती यांचे निवासस्थान

६१) रम्य, मनोहर

६२) पारा लावलेली काच

६५) पडदा

६६) नभ

६९) गवंड्याकडचे पाणी वाहून नेण्याचे कातडी साधन

७१) केस कापणे

७२) पवित्र

७३) बारीक केस

७५) सगळा, कर

७६) तमाशाचा फड

७७) सैन्यदल

(उत्तर उभाच्या अंकात)

मागील शब्दकोड्याचे उत्तर														
ह	क	ल	प	ट्टी		सा		तां		शी	ल	वं	त	
	न	व	री		का	ल	व	ड		त	वा		प	र
व	शी		क्षा	ल	न	ट		का	क	फा		ज		
	ल	ता		स	न	द		म	र	स	र	शी	त	
ल		र	म	जी		म	हा	न	ता		र		र	म
व	स	व	स		वा	ट		मु		ज	व	झ		हो
ण		ट		स	खा		ज	रा		न	त		व	त्स
सा	न		क्ष	प	ण	क		द	श	क		क	ण	व
ग		का		क	जी	दा	र		नि		दा	स		
र	म	जी	य		वि	व	वि	वा	ट	व	क	रा		
	आ		म	ना		त		क	र	प	णे		पा	य
अ	व	हे	ल	ना		प	ट		सी		क	ळ		
गो		र		वि	ना	य	क		गो		दा	रा		ज
द	र		म	ध		म	ड	के		को		म	क्षि	का
र	वि	वा	र		भा	क		स	ड	स	डी	त		त

मुंबई-गोवा महामार्ग प्रवाशांच्या जीवावर

■ **निकृष्ट पुलांचे बांधकाम, खड्ड्यांचे साम्राज्य**
■ **अपूर्ण बायपास आणि बिनधास्त टोल वसुली**

। **माणगाव । प्रतिनिधी ।**

देशातील महत्त्वाच्या राष्ट्रीय महामार्गांपैकी एक असलेल्या मुंबई-गोवा राष्ट्रीय महामार्गाची अवस्था दिवसेंदिवस अधिकच भयावह होत चालली आहे. कोट्यवधी रुपयांचा खर्च करूनही अनेक ठिकाणी महामार्ग निकृष्ट दर्जाचा असल्याचे चित्र समोर आले असून, विविध पुलांवर तडे, खोल खड्डे, उंच-सखल रस्ता, अपूर्ण बायपास, वाहतूक कोंडी आणि मूलभूत सुविधांचा अभाव यामुळे प्रवाशांना अक्षरशः जीव मुठीत धरून प्रवास करावा लागत आहे.

गणेशोत्सवासराखा मोठा सण अवघ्या काही दिवसांवर येऊन ठेपला असताना लाखो चाकरमानी कोकणात

वाहनांचे मोठे नुकसान

महामार्गावरील असंख्य खड्ड्यांमुळे दररोज वाहनांचे टायर फुटणे, सस्पेन्शन तुटणे, अलाइनमेंट बिघडणे, इंजिन आणि इतर यांत्रिक भागांचे नुकसान होणे अशा घटना घडत आहेत. अनेक वाहने महामार्गावरच बंद पडत असल्याने वाहतूक कोंडी अधिकच वाढते. वाहनधारकांना वाचारा हजारां रुपयांचा दुरुस्ती खर्च सहन करावा लागत आहे.

येणार आहेत. मात्र, महामार्गाची सद्यस्थिती पाहता प्रशासनाच्या नियोजनावर आणि संबंधित यंत्रणांच्या कार्यक्षमतेवर गंभीर प्रश्नचिन्ह निर्माण

माणगाव-इंदापूर बायपास अद्याप अपूर्ण

वर्षानुवर्ष चर्चेत असलेले माणगाव आणि इंदापूर बायपास अद्याप पूर्ण झालेले नाहीत. परिणामी दोन्ही शहरांमध्ये दररोज मोठ्या प्रमाणावर वाहतूक कोंडी होते. विशेषतः सणासुदीच्या काळात आणि सुट्ट्यांमध्ये तासतास वाहनांच्या रंगा लागतात. या कोंडीमुळे माणगावची ओळखच वाहतूक कोंडीचे केंद्र अशी झाली असून, त्याचा स्थानिक व्यापारी आणि बाजारपेठेवरही विपरीत परिणाम होत आहे. अनेक जड वाहने पर्यायी मार्गाचा वापर करू लागल्याने स्थानिक अर्थकारणालाही फटका बसत आहे.

झाले आहे.

महामार्गावरील अनेक ठिकाणी रस्ता इतका उंच-सखल झाला आहे. वाहनातून प्रवास करताना प्रवाशांना

होटीत बसल्याचा अनुभव येतो. खोल खड्डे आणि अचानक येणारे चढ-उतार यामुळे वाहनांना जबर धक्के बसतात. या धक्क्यांचा परिणाम थेट प्रवाशांच्या

शरीरावर होत असून, मान, पाठ, कंबर आणि मकण्याचे विकार वाढत असल्याच्या तक्रारी सातत्याने पुढे येत आहेत. अनेक ज्येष्ठ नागरिक, महिला, लहान मुले आणि रुग्णांसाठी हा प्रवास अत्यंत वेदनादायी ठरत आहे.

वडखळ, नागोठणे, कोलाड, माणगाव आणि लोणेरे परिसरातील काही पुलांवर तडे, खड्डे आणि इतर नुटी असल्याची चर्चा स्थानिक प्रवाशांमध्ये सुरू आहे. या पुलांच्या सुरक्षिततेबाबत गंभीर शंका व्यक्त होत असून, सर्व पुलांचे स्वतंत्र आणि पारदर्शक स्ट्रक्चरल ऑडिट तातडीने करण्याची मागणी जोर धरत आहे. महामार्गावर अनेक ठिकाणी आवश्यक दिशादर्शक फलक, परावर्तित चिन्हे, इशारा फलक, रिफ्लेक्टर, स्पीड कंट्रोल उपाय आणि इतर सुरक्षासाधनांचा अभाव जाणवतो. तसेच अपघातांची संख्या वाढत असल्याची तक्रार वाहनचालकांकडून केली जात आहे. महामार्गावर प्रवाशांसाठी पुरेशी प्रसाधनगृहे, स्वच्छतागृहे, शुद्ध पिण्याच्या

पाण्याची व्यवस्था, विश्रांती केंद्रे, पथदिवे आणि आपत्कालीन सुविधा अनेक ठिकाणी उपलब्ध नाहीत. राष्ट्रीय महामार्गावर अशा प्राथमिक सुविधांचाही अभाव असल्याने प्रवाशांना मोठ्या गैरसोयींना सामोरे जावे लागत आहे. महामार्गाची कामे अनेक ठिकाणी अपूर्ण आहेत. खड्डे, निकृष्ट दर्जाचे पूल, अपूर्ण बायपास, मूलभूत सुविधांचा अभाव आणि असुरक्षित प्रवास अशा परिस्थितीतही वाहनचालकांकडून टोलची वसुली मात्र, कोणत्याही अडथळ्याशिवाय सुरू आहे. पूर्ण सुविधा नाहीत, सुरक्षित रस्ता नाही; मग टोल कशासाठी? असा संतप्त सवाल वाहनधारक उपस्थित करत आहेत. गणेशोत्सवापूर्वी तरी शासन आणि संबंधित यंत्रणा जागी होऊन या महामार्गाची दुरुवस्था दूर करतील का, की प्रवाशांना पुढेही जीव मुठीत धरूनच प्रवास करावा लागणार, असा प्रश्न आता सर्वसामान्य जनतेला पडला आहे.

खादीच्या तिरंग्याला पनवेलकरांची पसंती

। खांदा कॉलनी । प्रतिनिधी ।

स्वातंत्र्यदिन अवघ्या काही दिवसांवर येऊन ठेपल्याने पनवेल शहरातील बाजारपेठांमध्ये राष्ट्रीय ध्वजांची विक्री सुरू झाली आहे. यंदा विशेष म्हणजे खादीपासून तयार करण्यात आलेले राष्ट्रध्वज पनवेलमध्ये दाखल झाले असून नागरिकांकडून त्यांना चांगला प्रतिसाद मिळत आहे. अनेक नागरिक स्वातंत्र्यदिनानिमित्त घर, कार्यालय तसेच व्यावसायिक आस्थापनांवर तिरंगा फडकावण्यासाठी खादीचे ध्वज खरेदी करत आहेत.

दरवर्षी १५ ऑगस्टच्या निमित्ताने कागदाचे, नायलॉनचे तसेच प्लास्टिकसदृश साहित्याचे ध्वज मोठ्या प्रमाणावर

विकले जातात.

मात्र, स्वातंत्र्यदिन संपल्यानंतर अनेक ठिकाणी हे ध्वज रस्त्यावर, कचराकुंडीत किंवा इतरत्र विखुरलेले दिसतात. यामुळे देशाच्या अस्मितेचे प्रतीक असलेल्या तिरंग्याचा सन्मान राखण्याचे आव्हान देशप्रेमी नागरिकांकडून करण्यात येत आहे. खादीचा राष्ट्रध्वज अधिक टिकाऊ असून त्याचा योग्य सन्मान राखला जातो. त्यामुळे शक्यतो खादीचाच ध्वज खरेदी करून त्याचा सन्मानपूर्वक वापर करावा, असे आव्हान विद्वते आणि सामाजिक कार्यकर्त्यांकडून करण्यात येत आहे.

राष्ट्रीय ध्वज हा प्रत्येक भारतीयाच्या अभिमानाचा विषय आहे. त्यामुळे तिरंगा फडकविताना तसेच त्यानंतर त्याची योग्य प्रकारे जपणूक करून राष्ट्रध्वजाचा सन्मान राखणे ही प्रत्येक नागरिकाची जबाबदारी असल्याचे मत व्यक्त होत आहे.

भालचंद्र भगत भारतीय लष्करातून सेवानिवृत्त

सोगाव : अलिबाग तालुक्यातील तुडाळ गावाचे भालचंद्र मनोहर भगत हे सन २००४ साली रज्जू झाल्यानंतर तब्बल २२ वर्षांनंतर ३१ जुलै २०२६ रोजी सेवानिवृत्त झाले आहेत. सेवानिवृत्त होऊन आपल्या मुळागावी आलेल्या भगत यांचे नातेवाईक, मित्रपरिवार व ग्रामस्थांतर्फे वाजतागाजत जंगी मिरवणूक काढण्यात आली. तसेच त्यांच्या सत्कार करण्यात आला. यावेळी भगत यांनी कोणकोणत्या ठिकाणी व कोणकोणत्या प्रसंगी विविध पदांवर कार्य तत्पर सेवा बजावली याबाबत सविस्तर माहिती दिली. यावेळी त्यांनी यापुढेही माझी देशसेवा निरंतर सुरूच राहील, असे सांगितले. या कार्यक्रमाला माजी सैनिक अमरनाथ राणे, संतोष राजत, शार्दूल काटे, गणेश पाटील, योगेश पवार, वासुदेव आमले, गणेश भोई, वडील मनोहर भगत, पत्नी, मुली व इतर नातेवाईक तसेच अनेक मान्यवर, मित्रपरिवार तसेच तुडाळ पंचक्रोशीतील ग्रामस्थ मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

गणपती कारखान्यांमध्ये गणेशोत्सवाची लगबग

पेण : अवघ्या महिनाभरावर येऊन ठेपलेल्या गणेशोत्सवाची चाहूल आता स्पष्टपणे लागली असून पेण तालुक्यातील गणेशमूर्ती कारखान्यांमध्ये सध्या प्रचंड लगबग सुरू आहे. पहाटेपासून रात्री उशिरापर्यंत कारागीर आणि कामगार मूर्तींना अंतिम रूप देण्यासाठी अहोरात्र मेहनत घेत आहेत. कोठे मूर्तींवर रंगकाम सुरू आहे, तर कोठे अलंकार, दागिने आणि वस्त्रसजावटीची कामे वेगाने सुरू आहेत. काही कारखान्यांमध्ये अंतिम फिनिशिंगची धावपळ सुरू असून, मूर्ती वेळेत विविध भागात पोहोचल्यात यासाठी उत्पादकांची धांदल उडलेली दिसत आहे. पेणची गणेशमूर्ती उद्योग ही येथील अर्थव्यवस्थेचा महत्त्वाचा कणा मानली जाते. वर्षभर हजारां कारागीर आणि कामगार या उद्योगाशी जोडलेले असतात. गणेशोत्सव जवळ येताच या उद्योगाला अक्षरशः सुगीचे दिवस येतात. दरवर्षीप्रमाणे यंदाही पेणमधून तयार होणाऱ्या आकर्षक आणि देखण्या गणेशमूर्ती महाराष्ट्रासह देशाच्या कानाकोपऱ्यात तसेच परदेशातही पाठवण्याची तयारी सुरू झाली आहे. त्यामुळे पेण तालुक्यात गणेशोत्सवाचे वातावरण निर्माण झाले असून, बाण्याच्या आगमनाची चाहूल सर्वत्र जाणवू लागली आहे.

मुलांनी गिरवले शेतीच्या लावणीचे धडे

आगरदांडा : ग्रामीण भागातील शेती संस्कृतीची ओळख विद्यार्थ्यांना व्हावी आणि श्रमाचे महत्त्व समजावे या उद्देशाने युनॅड बाजारपेठ येथील शिक्षिका तनुजा गोबरे व उमेश गोबरे यांनी शिष्टे ग्रामपंचायत हद्दीतील नवीगाडी येथील आकांशा वारगे यांच्या शेतामध्ये मुलांना प्रत्यक्ष शेतात उतरून भात लावणीचा अनुभव घेतला. शिक्षिका तनुजा गोबरे यांच्या मार्गदर्शनाखाली चिखलात उतरून मुलांनी भाताची रोपे लावली. लावणीची योग्य पद्धत, रोपांमधील अंतर, पाण्याचे व्यवस्थापन आणि शेतीतील कष्ट याविषयी त्यांनी प्रत्यक्ष माहिती जाणून घेतली. या उपक्रमांमुळे मुलांना शेतीविषयी आत्मीयता निर्माण झाली. तसेच अन्नधान्य उत्पादनामागील शेतकऱ्यांचे परिश्रम जवळून पाहण्याची संधी मिळाली.

बाहुल्यांच्या खेळातून शिक्षणाचा प्रसार

। **रायगड । जिल्हा प्रतिनिधी ।**

बाहूली नाट्यातून शिक्षणाचा प्रसार करण्याचा प्रयत्न अलिबाग तालुक्यातील जिल्हा परिषद शाळेतील दोन शिक्षकांनी केला आहे. महाराज्य अभियानंतर्गत साक्षरता अभियानाचे स्टॉल बसविण्यात आले. या स्टॉलमध्ये पंधरा वर्षांवरील नागरिकांपर्यंत शिक्षणाचा प्रसार चित्र फितीद्वारे करण्यात आला. या नाविय उपक्रमाचे सर्वस्तरातून कौतुक करण्यात येत आहे.

उमेश पाटील व रुपाली पाटील असे या दोन शिक्षकांची नावे आहेत. उमेश पाटील हे थेरंड येथील जिल्हा परिषद शाळेमध्ये तर रुपाली पाटील या धाकटे शहापूर या शाळेमध्ये

मुख्याध्यापक म्हणून कार्यरत आहेत. पंधरा वर्षांवरील नागरिकांना शिक्षणाची आवड निर्माण व्हावी, म्हणून या दोन शिक्षकांनी शिक्षणाचा प्रसार करण्यासाठी पुढाकार घेतला. महाराज्य अभियानंतर्गत आयोजित कार्यक्रमाले वेगवेगळ्या विभागाचे स्टॉल उभारण्यात आले आहे. आता शिक्षक काय फायदा अशी भावना मध्यम वयोगटासह वयोगवृद्धांना

कायमच असते. त्यांच्यामधील शिक्षणाबाबत असलेला नकारार्थी दृष्टीकोन सकारात्मक करण्यासाठी या दोन शिक्षकांनी त्यांच्या कल्पनेतून बाहूली नाट्याचे सादरीकरण केले. शिक्षणाधिकारी संजय नाईकडे, उपशिक्षणाधिकारी भोपळे, ग.शि. कृष्णा पिंगळा, विस्तार अधिकारी विनोद पाटील, मनीषा टेंकर, रविंद्र ठोंबरे यांचे मार्गदर्शन लाभले.

शुभेच्छा बॅनरमुळे अपघाताचा धोका

। **खांदा कॉलनी । प्रतिनिधी ।**

लोकप्रतिनिधींनी वाढदिवसानिमित्त अनावश्यक शुभेच्छा फलक व बॅनर न लावण्याचे आव्हान केले असतानाही काही कार्यकर्त्यांकडून त्याकडे दुर्लक्ष होत असल्याचे चित्र दिसून येत आहे. पनवेल महापालिका हद्दीत विविध ठिकाणी वाढदिवसाचे शुभेच्छा बॅनर मोठ्या प्रमाणावर लावण्यात आले आहेत. खांदा वसाहत परिसरात एका ठिकाणी शुभेच्छा बॅनर प्रेममधून निसडून रस्त्यावर लोळत असल्याचे निदर्शनास आले. त्यामुळे तेथून जाणाऱ्या वाहनचालकांना व पादचाऱ्यांना मोठा त्रास सहन करावा

लागत असून, दुचाकीस्वारांसाठी अपघाताचा धोका निर्माण झाला आहे. वेळीच संबंधित बॅनर हटवून अशा प्रकारांवर नियंत्रण ठेवण्याची मागणी होत आहे. दरम्यान, परिसरात वाहतूक पोलीस उपस्थित असल्याने कोणताही अपघात होऊ नये यासाठी दक्षता घेतल्याचे दिसून आले.

वडाळे सरोवर

जलपर्णीच्या विळख्यात

। **खांदा कॉलनी । प्रतिनिधी ।**

वडाळे सरोवरातील जलपर्णीवर नियंत्रण मिळवण्यासाठी पनवेल महानगरपालिकेने मे महिन्यात राबविलेल्या शास्त्रीय तणनिर्मूलनाचा अभिनव प्रयोग सध्या अपुरा ठरत असल्याचे चित्र समोर आले आहे. जैविक नियंत्रणासाठी तलावात सायंटोबॅंगस सल्बनी या कीटकांचा विसर्ग करण्यात आला होता. या प्रयोगानंतर अवघ्या महिनाभरात जलपर्णीचा रंग बदलल्याने हा प्रयोग यशस्वी ठरण्याची चिन्हे दिसत होती. मात्र, पावसाळ्याला सुरुवात होताच जलपर्णीने पुन्हा डोके वर काढले आहे.

अॅड. दत्ता पाटील लॉ कॉलेजच्या विद्यार्थ्यांचा कलाविष्कार

। **अलिबाग । प्रतिनिधी ।**

विद्यार्थी विकास कक्ष, मुंबई विद्यापीठ आणि पीपुपी महाविद्यालय, अलिबाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित ५९ वा युवा महोत्सव (दि. ०४) ऑगस्ट रोजी आयोजित करण्यात आल्या युवा महोत्सवात विविध महाविद्यालयांतील विद्यार्थ्यांनी गायन, नृत्य, नाट्य, वादविवाद, वक्तृत्व, चित्रकला, मूर्तिकला, मेहंदी, कार्टूनिंग, कोलाज, कथाकथन आदी विविध कलाप्रकारांमध्ये सहभाग घेतला. विद्यार्थ्यांच्या कलागुणांना वाव मिळावा आणि त्यांच्या सांस्कृतिक प्रतिभेला व्यासपीठ

मिळाले, या उद्देशाने या महोत्सवाचे आयोजन करण्यात आले होते. यावेळी जनता शिक्षण मंडळाच्या अॅड. दत्ता पाटील लॉ कॉलेज, अलिबाग येथील १० विद्यार्थ्यांनी ८ स्पर्धा प्रकारांमध्ये सहभाग घेऊन आपल्या कलागुणांचे सादरीकरण

जाह्नवी पाटील हिला कार्टूनिंग स्पर्धेत उत्तेजनार्थ पारितोषिक प्राप्त झाले. विद्यार्थ्यांच्या या उल्लेखनीय यशबद्दल जनता शिक्षण मंडळाचे अध्यक्ष अॅड. गौतम पाटील, उपाध्यक्ष डॉ. साक्षी पाटील तसेच महाविद्यालयाच्या प्रभारी प्राचार्य डॉ. नीलम हजारे यांनी यशस्वी विद्यार्थ्यांचे अभिनंदन केले. महाविद्यालयाच्या सांस्कृतिक विभागप्रमुख प्रा. पिथुषा पाटील, प्रा. चिन्मय राणे, प्रा. निलम म्हारे, प्रा. कौशिक बोडस यांच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यार्थ्यांनी ही उल्लेखनीय कामगिरी केली. आर्य पाटील व परी यांनी विद्यार्थी समन्वयक म्हणून भूमिका बजावली.

पनवेलमधील लॉजवर छापा

। पनवेल । प्रतिनिधी ।

नवी मुंबई पोलिसांच्या गुन्हे शाखेने पनवेल तालुक्यातील शिरडोण येथील हॉटेल क्रांतीवीर लॉजिंग अँड बोर्डिंग येथे छाप टाकून सुरू वेश्याव्यवसायाचा पर्दाफास केला. या कारवाईत दोन पीडित महिलांची सुटका करण्यात आली असून लॉज व्यवस्थापकासह तिघांविरुद्ध गुन्हा दाखल करून त्यांना अटक

केली. गुन्हे शाखेला मिळालेल्या माहितीच्या आधारे सापळा रचण्यात आला. बनावट ग्राहक पाठवून संबंधित लॉजमध्ये दोन महिलांना वेश्याव्यवसायासाठी ठेवण्यात आल्याचे निष्पन्न झाले. या प्रकरणी प्रकाश गुप्ता, अनजर शेख, प्रियंजन राय यांच्याविरुद्ध पनवेल शहर पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.